

een deel van het perceel liggen panelen die voor 60% uit zonnecellen en voor 40% uit licht doorlatend plexiglas bestaan. Op een ander deel liggen panelen die bestaan uit 50% zonnecellen en 50% plexiglas die 50% licht doorlaten. Dit betreft puur de lichtdoorlatendheid van de panelen zelf. De panelen zijn 2 meter breed, waardoor tussen de panelen een open ruimte van een meter ontstaat. Hier is een hagel- en regenwerende folie aangebracht. Deze laat meer licht door dan de panelen. Per saldo komt – bij panelen die 40% licht doorlaten – 60% van het zonlicht op de bomen en op de grond onder de panelen terecht. Is dit genoeg voor een voldoende hoge, regelmatige en kwalitatief goede appelproductie? De tijd zal het leren, maar de teler kan een handje helpen. “Je moet onder zonnepanelen er alles aan doen om zoveel mogelijk licht op de vruchten te krijgen”, stelt Bernhard nadrukkelijk. Zo is de schuifgroe

zeer beperkt blaast Bernhard net voor de oogst met een bladblazer een deel van de bladeren weg, zodat de vruchten beter in het licht komen te hangen.

2D-systeem

Ook zijn nieuw ingeplante appel-perceel heeft Bernhard al opgezet met het oog op de toekomstige bouw van zonnepanelen. De bomen zijn schuin geplant met de bedoeling een smalle haag van bomen met meerdere harttakken te creëren. “Bij dit teeltsysteem kan ik bovendien de bomen lager houden, waardoor de zonnepanelen lager gemonteerd kunnen worden. Naast een goedkopere constructie heeft dit als voordeel dat ik geen hagelnet of folie meer tussen de zonnepanelen nodig heb, omdat bij lagere zonnepanelen minder regen tussen de panelen door op de bomen terecht komt dan bij een hoge constructie”, denkt Bernhard.

Residuvrij telen

Bernhard ziet in zonnepanelen een kans om residuvrij fruit te telen. Dankzij de zonnepanelen en de regenwerende folie tussen de panelen worden de bomen niet nat, waardoor schimmelaantastingen niet optreden en niet of nauwelijks bestreden hoeven worden. Wat nog wel een uitdaging blijft, zijn bloedluis en fruitspint.

Video

Op de Facebook-pagina van EFM is een korte (30 seconden) video-impressie van het perceel met zonnepanelen van Hubert Bernhard te zien. Scan de QR-code voor een directe link naar de Facebook-pagina van EFM.

Met het oog op toekomstige bouw van zonnepanelen kiest Hubert Bernhard op zijn nieuwe percelen voor smalle, lage bomen met meerdere harttakken. EFM

Smaakonderzoek draagt bij aan marktintroductie van appel- en perenrassen

Om een nieuw appel- of perenras succesvol in de markt te zetten is alleen teeltkennis onvoldoende. Er moet een consumentengroep zijn waarbij het ras in de smaak valt en daarom het ras koopt. Wageningen University & Research (WUR) analyseert daarom de smaak van nieuwe appel- en perenrassen. Onderzoeker Peter Balk (WUR) gaf tijdens de door NFO en WUR georganiseerde kennisdag in november 2022 een inkijkje in de smaakonderzoeken die hij uitvoert.

Om zo breed mogelijk informatie over smaak te verzamelen werkt WUR met drie belangrijke groepen: experts, consumenten en scholieren. Het smaakpanel van experts is getraind om de smaak van een vrucht objectief te analyseren. Aan consumenten wordt gevraagd om de smaak te beschrijven en hun smaakvoorkeur aan te geven. De relatie tussen de smaakanalyse van de experts en de smaakbeschrijving van consumenten wordt afgezet tegen de smaakvoorkeur. Dit levert nuttige informatie op voor het veredelen van nieuwe rassen. Er bestaan namelijk vier smaakvoorkeuren. Dit blijkt uit de analyse van een eenmalig smaakonderzoek van tien commerciële appelrassen onder consumenten in een Nederlandse supermarkt:

1. Zoet en zacht
2. Sappig en zoet
3. Stevig en zuur

Vervolgens kunnen veredelaars en marktpartijen vooraf aan een eventuele introductie van een nieuw ras bepalen binnen welke smaakvoorkeur dit ras valt en of hier een markt voor is. Uit het consumentenonderzoek bleek overigens ook dat er weinig aanbod is van zure en stevige rassen. De meeste rassen zijn vooral zoet. Onderzoek onder scholieren geeft inzicht in ontwikkeling van de smaak richting de volwassenheid. Deze toekomstige consumenten bezoekt WUR met een speciaal ingerichte smaakcaravan op scholen.

Eerlijke vergelijking

Om rassen onderling eerlijk te kunnen vergelijken legt WUR het

fysiologisch stadium vast tijdens het smaakonderzoek. Naast hardheid en het suikergehalte worden ook de bewaarduur, de bewaar-

condities en of de vruchten behandeld zijn met de rijpingsremmer 1-MCP vastgelegd. Daarnaast worden vruchten een dag nadat

ze uit de koeling zijn gehaald beoordeeld, en na een week (peer) of twee weken (appel) uitstalleven. Vooral bij peer speelt het uitstalleven een belangrijke rol. Het maakt nogal wat uit of een peer direct uit de koeling wordt beoordeeld of pas na enkele dagen uit-

stalleven. Ten slotte worden rassen meerdere jaren onderzocht, omdat een ras bijvoorbeeld het ene jaar zoeter of zachter kan zijn dan het andere jaar. (Arjan de Bruine, freelance vakredacteur)

WUR zet de smaakcaravan in op scholen.

WUR

Studenten werken mee aan het smaakonderzoek.

WUR

Verrassende fruitproducten voor uw boerderijwinkel

Greetje Betuwse producten
Fruitstroop, Fruitsecco
Fruitchocolade

www.fruitteeltshop.nl

